

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	магістр	Форма навчання	денна/заочна	Навчальний рік/семестр	2024/2025
-----------------------------	----------------	-----------------------	---------------------	-------------------------------	------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Організація співпраці ЗДО з соціальними інституціями та батьками
Кафедра	Педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти
Освітня програма	Дошкільна освіта
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські/лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (<u>обов'язкова</u> чи <u>вибіркова</u>): Кількість кредитів: 3 Лекції: 14 Практичні (семінарські) заняття: 14 Самостійна робота: 62 Вид контролю: залік
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Чичук Антоніна Петрівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та психології e-mail: Toniabida@ukr.net
Пререквізити навчальної дисципліни	Психолого-педагогічний супровід дітей у ЗДО, Інклюзія в закладах освіти, Формування міжкультурної компетентності майбутніх вихователів ЗДО.
Анотація дисципліни, мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисципліни	Анотація дисципліни. Дисципліна спрямована на забезпечення умов для високої відповідальності батьків перед собою і суспільством за виховання своїх дітей, що вимагає від них ґрунтовних знань в галузі психології, фізіології, валеології, педагогіки; з'ясування основних складових організації співпраці ЗДО з соціальними інституціями та батьками, складових системи підготовки молодих людей до сімейного життя, озброєння їх знаннями і вміннями в галузі формування повноцінної сім'ї і виховання дітей з метою повноцінного виховання і навчання молодого покоління; ознайомлення майбутнього вихователя зі змістом і методикою виховання дітей в сім'ї; планування педагогічного процесу в закладі дошкільної освіти; отримання знань про взаємодію сім'ї і закладу дошкільної освіти у вихованні дітей,

забезпечення педагогічною просвітою батьків у вихованні дітей-дошкільників, знаннями про забезпечення умов наступності у роботі закладу дошкільної освіти; вивчення психологічної атмосфери в сім'ях, дослідження специфіки взаємодії сім'ї і дошкільної установи та особливості взаємодії із неблагополучними родинами вихованців.

Дисципліна «Організація співпраці ЗДО з соціальними інституціями та батьками» має **мету**: ознайомити студентів з науковими проблемами процесу навчання і виховання дітей дошкільного віку у закладу дошкільної освіти, надати студентам цілісне уявлення про організацію співпраці з родинами вихованців та соціальними інституціями..

Завдання дисципліни: визначити специфіку взаємодії сім'ї і дошкільної установи; представити студентам загальні особливості взаємодії вихователів закладу дошкільної освіти з родинами; проаналізувати психолого-педагогічні умови взаємодії ЗДО та родини; познайомити студентів із основними формами і методами взаємодії вихователя і батьків, індивідуальними та груповими формами роботи з батьками; навчити майбутніх вихователів методики співпраці ЗДО з батьками, здійснювати моніторинг ефективності роботи педагога ЗДО з родиною; надати студентам уявлення про шляхи формування педагогічної культури батьків в процесі їх взаємодії з ЗДО та представити методику формувати здатність до осмислення теорії і практики виховання в умовах сім'ї та суспільних закладів; навчити визначати актуальні проблеми виховання і навчання дітей дошкільного віку та накреслювати можливі шляхи їх вирішення; виховувати здатність до педагогічного перетворення соціуму.

Програмні результати навчання

ПРН-3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.

ПРН-10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

Компетентності.

Інтегральна компетентність. Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
КЗ-5. Здатність працювати в команді.
КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності
КЗ-7. Здатність спілкуватися державною мовою.

Спеціальні (фахові) компетентності

КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.
КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

Основна тематика дисципліни:

Тема 1. Особливості взаємодії вихователів закладу дошкільної освіти з родинами та соціальними інституціями. Сім'я та її виховні функції. Особливості сімейного виховання дітей дошкільного віку. Організація спільної діяльності сім'ї та дошкільного закладу. Зміст, організація і методика співпраці ЗДО та батьків. Основні завдання та принципи взаємодії сім'ї, ЗДО та соціальними інституціями.

Тема 2. Взаємодія сім'ї і дошкільної установи в зарубіжних країнах світу. Організація співпраці між батьками і ЗДО та специфіка роботи вихователів та родичів дітей в дитсадках Болгарії, Великобританії, Данії, Німеччини, Польщі, США, Франції, Фінляндії.

Тема 3. Психологопедагогічні умови взаємодії ЗДО та родини вихователя ЗДО. Сучасні засади взаємодії сім'ї і дошкільної установи. Взаємодія дошкільного закладу і сім'ї. Психологічний аспект обмеження взаємодії з сім'єю. Робота вихователя із неблагополучними сім'ями, із неповними сім'ями.

Тема 4. Форми і методи взаємодії вихователя і батьків. Принципи взаємодії з батьками. Традиційні форми взаємодії ЗДО з батьками. Нетрадиційні форми взаємодії ЗДО з родинами. Індивідуальні та групові форми роботи з батьками. Моніторинг ефективності роботи педагога ЗДО з родиною. Адаптація дітей до ЗДО та підготовки дітей до школи.

Тема 5. Залучення органів місцевого самоврядування до роботи ЗДО. Співпраця ЗДО з об'єднаними територіальними громадами. Характеристика нормативних актів, якими керуються служби у справах дітей територіальних громад Структурно-функціональне забезпечення соціального захисту дітей.

Тема 6. Педагогічна культура батьків в процесі їх взаємодії з ЗДО. Рівні культури батьків. Інформаційний підхід у формуванні педагогічної культури батьків. Робота вихователя з батьками над основними напрямками виховання дітей (моральне, фізичне, трудове, екологічне). Формування педагогічної культури батьків під час проведення батьківських зборів в ЗДО. Підвищення педагогічної культури членів неблагополучних

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	родин.																												
	Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Організація співпраці ЗДО з соціальними інституціями та батьками» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.																												
	Шкала оцінювання: національна та ECTS																												
	<table><tr><th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th><th rowspan="2">Оцінка ECTS</th><th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th></tr><tr><th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th><th>для заліку</th></tr><tr><td>90–100</td><td>A</td><td>відмінно</td><td rowspan="5">зараховано</td></tr><tr><td>82–89</td><td>B</td><td rowspan="2">добре</td></tr><tr><td>75–81</td><td>C</td></tr><tr><td>64–74</td><td>D</td><td rowspan="2">задовільно</td></tr><tr><td>60–63</td><td>E</td></tr><tr><td>35–59</td><td>FX</td><td>незадовільно з можливістю повторного складання</td><td>не зараховано з можливістю повторного складання</td></tr><tr><td>0–34</td><td>F</td><td>незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td><td>не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td></tr></table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90–100	A	відмінно	зараховано	82–89	B	добре	75–81	C	64–74	D	задовільно	60–63	E	35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни
	Сума балів за всі види навчальної діяльності			Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою																								
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																										
	90–100	A	відмінно	зараховано																									
	82–89	B	добре																										
	75–81	C																											
	64–74	D	задовільно																										
60–63	E																												
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																										
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни																										
Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни R_{дис} (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи R_{нр} (до 70 балів): R_{дис} = R_{нр} + R_{ат} .																													
Відповіді на практичних заняттях (усна відповідь, відповіді на запитання викладача, презентація) – 30 балів.																													
Самостійна робота –30 балів.																													
Залік – 40 балів.																													
Загалом – 100 балів.																													
До заліку допускаються студенти, які відвідували лекційні та практичні заняття, опрацювали рекомендований мінімум навчальних завдань, прозвітували про самостійну роботу, накопили 60 балів протягом одного семестру.																													
Важливою передумовою допуску до заліку є відпрацювання пропущених лекційних занять. Контроль проводиться, як правило, шляхом письмового виконання індивідуальних завдань із подальшою перевіркою їх викладачем та оголошення оцінки.																													
У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу «Організація співпраці ЗДО з соціальними інституціями та батьками» застосовуються такі методи:																													
- методи усного контролю: індивідуальне опитування,																													

	фронтальне опитування, співбесіда; - методи письмового контролю: модульна контрольна робота; - методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.
Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	<i>Політика щодо академічної доброчесності.</i> Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагиату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача. Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ Методичне забезпечення • підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, наукові періодичні видання; • плани-конспекти лекцій, практичних занять; – індивідуальні семестрові завдання та методичні рекомендації для самостійної роботи студентів; • мультимедійні презентації до навчальних занять; навчальні відеофільми, відеофрагменти практичних, виховних заходів у дошкільних закладах.
Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси	Основна література 1. Актуальні проблеми дошкільної педагогіки : навч.-метод. посіб. для студ. спец. «Дошкільна освіта» / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини; уклад. О. М. Мельникова – Умань: АЛМІ, 2018. – 250 с. 2. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / М-во освіти і науки України, Академія педагогічних наук України; наук. ред. та упорядник О.Л.Кононко. – [2-ге вид., випр.]. – К., 2008. 3. Борейко В. І., Ясінський А. М., Яницька О. Ю. Психолого-педагогічні основи використання інформаційних технологій для підготовки фахівців до роботи з обдарованими дітьми Обдаровані діти – скарб нації: матеріали II Міжнародної науково-практичної онлайнконференції (м. Київ, 18–22 серпня 2021 року) – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. С. 81-88. 4. Борин Г. В. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до роботи з батьками дітей раннього віку. Обрії. 2015. № 1 (40). С. 9–12. 5. Борин Г. В. Теорія та методика взаємодії ДНЗ з родинами”: навчально-методичні рекомендації для проведення практичних і семінарських занять для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 6.010101 “Дошкільна освіта”. Івано-Франківськ: Видавництво Лілея „НВ”. 2011. 92 с. 6. Гузь В., Жейнова С., Таган Л. Організаційно-педагогічні умови ефективної взаємодії дошкільного закладу з сім’єю. Молодь і ринок. 2018. № 3. С. 27–30. 7. Дем’янюк Т. Д. Методика виховання в сучасній школі: Навчально-метод. посібник. К., 2000. 286 с.

8. Діамант Р.Б. Вправи для занять з дітьми: як діяти вдома батькам малих дітей: посібник / пер.з англ. В. Можолі. Л., 2000. 116 с.

9. Долина О., Низовська О. Батьки в дошкільному закладі: споживачі та гості чи партнериоднодумці. Дошкільне виховання. 2007. № 1. С. 6–8.

10. Зайченко І.В. Педагогіка: [навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів] / І.В.Зайченко /. – [2-е вид.]. – К.: «Освіта України», «КНТ», 2008. – 528 с.

11. Лисенко Н.В. Педагогіка українського дошкілля: Ч. 1. - К.: Вища школа, 2006. – 302 с.

12. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка : підручник / Тамара Поніманська. – 3-тє вид., випр. – К.: Академвидав, 2015. – 448 с.

13. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. – К.: Видавничий дім Слово, 2004. – 352 с.

14. Пропенко І. Педагогіка / І. Пропенко. – Харків: Фоліо, 2017. – 572 с.

15. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти : підручник / О. Я. Савченко. – К. : Грамота, 2012. – 504 с.

Допоміжна література

1. Енциклопедія освіти / Акад. пед. Наук України ; головн. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С. 408-410.

2. Kozma Tamás: Kié az egyetem? A felsőoktatás nevelésszociológiája. Új Mandátum Felsőoktatási Kutatóintézet Budapest 2014

3. Josip Ivanović: Bevezetés a pedagógiai kutatás módszertanába, Szabadka, 2016.

4. Dobó István, Perjés István, Temesi József (szerk.): Korszerű felsőoktatási pedagógiai módszerek, törekvések

5. Kozma Tamás: Kié az egyetem? UMK, 2004, Budapest

6. Mészáros Attila: A felsőoktatás tudományos, módszertani és munkaerőpiaci kihívásai a XXI. században, Széchenyi István Egyetem, Győr, 2014.

7. Simándi Szilvia: Fiatal és felnőtt hallgatók a felsőoktatásban. A felsőoktatás módszertani vetületei és kihívásai, Líceum Kiadó Eger, 2016

8. Drótos György – Kovács Gergely: Felsőoktatásmenedzsment, Aula, Budapest, 2009

Інформаційні ресурси

1. «Про вищу освіту» (2014 р., зі змінами 2019 р.) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;

2. Базовий компонент дошкільної освіти України. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_re_daktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf.

3. Концепція розвитку педагогічної освіти

[Електронний ресурс] / МОН України // Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 р. – <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>

4. Лист Міністерства № 1/9-376 від 25.07.2014 «Про методичні рекомендації з питань організації виховної роботи у навчальних закладах у 2014/2015 навчальному році». –Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/2679->

5. Методичні рекомендації щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців : лист МОН України від 11.10.2017 № 1/9-54. 6UR: <https://drive.google.com/file/d/0Bxpu4GDxDpc7YWVvcWUtVWJp dEk/view>.

6. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://uapravo.net/data/base28/ukr28703/htm>.

7. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки [Електронний ресурс]. – [Режим доступу] : guonkh.gov.ua/content/documents/16/1517/Attaches/4455.pdf.

8. Новий формат взаємодії з родинами. Шляхи вдосконалення взаємодії з батьками через «Батьківське віконечко» URL: <https://lebedinromashka.org.ua/noviy-format-vzaiemodii-zrodinami-shlya>.

9. Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>);

10. Про національну доктрину розвитку освіти у XXI столітті <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>;

11. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>;

12. Про освіту <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>);

13. Проект Закону України «Про освіту»http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=586